

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы врачы» деген ат атууну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Саулук саклауу айнтыууга улуу къыйан салганынан, бийик профессионал усталыклары эмда кеп жылланы ачыи ишлегенери ючюн «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы врачы» деген ат атаргъа

Дзмихова Лера Хасанбиевна - Аудиер эмде «Участка больницы» къырал бюджет сауклау учрежденини участкалы терават врачаны

Жамброва Нальжа Муаедовна - Нарткъала шахарда «Ара район больницы» къырал бюджет сауклау учрежденини баш врачаны

Кешева Людмила Уматериевна - «3-чо номерли шахар поликлиника» къырал бюджет саулук саклау учрежденини баш врачаны

Пыльнская Татьяна Георгиевна - «Май район больницы» къырал бюджет саулук саклау учрежденини отоларингология бөлүмюне врачаны

Талов Аркадий Дотиевич - Къабарты-Малкъар Республиканы Саулук саклау министрствосуну «Республика клиника больницы» къырал бюджет саулук саклау учрежденини отоларингология бөлүмюне врачаны

Токмаланы Жамалны жашы Маратха - Къабарты-Малкъар Республиканы Саулук саклау министрствосуну «Онкология диспансер» къырал бюджет саулук саклау учрежденини 2-чи хирургия бөлүмюне таматасына

Шомахова Болла Юрьевна - Къабарты-Малкъар Республиканы Саулук саклау министрствосуну «Республика клиника больницы» къырал бюджет саулук саклау учрежденини эндокнология бөлүмюне таматасына

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

А.КАНОКОВ

Нальчик шахар, 2012 жылда 15-чи июньда, №92-УГ

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы журналисти» деген ат атууну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Журналистикада болдурган жетишилери эмда кеп жылланы ачыи ишлегени ючюн **МИЗОВ Ахмед Лиониевич** - «Жангылыклы» «Къабарты-Малкъар» телеканалы» къырал казна учрежденини радио бериулерин бардыруучусуна «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы журналисти» деген ат атаргъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

А.КАНОКОВ

Нальчик шахар, 2012 жылда 18-чи июньда, №95-УГ

Р.Ш.Маржоховну Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасын саугъалаууну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Ич ишлени органдарында кеп жылланы ачыи ишлегени ючюн **МАРЖОХОВ Руслан Шихублатовичи** - Къабарты-Малкъар Республикада Ич ишле министрствону мобилизацияга хазырлануу эмда мобилизация бөлүмюне таматасына «Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасын» бла саугъаларгъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

А.КАНОКОВ

Нальчик шахар, 2012 жылда 18-чи июньда, №96-УГ

Пресс-конференция

Къызланы ишлери онглудула

Баш кюн КъМКУ-ну физика-математика факультетинде белгилери орус кинорежиссёр Александр Сокуров университетте аны бошчылыкы бла окуп турган студентини экинчи курсунда сорат жетишилери юсюнден журналистлерге билдирерге сойгонди. Тобешюнде, окутуудан сорат да, баш соруду да болгондына. Режиссёр аяны беринде да тынгы жуупала бергенди.

Биринчи соруду да аны Нальчикдеги курсуну юсюнден эди.

Тележурналист И. Жандарёв бла беруде сиз биздеги режиссёр курсуугуну юсюнден сазгычыгыз деп турган эдик. Алай бир сөз да эшитмедик. Сизим жүз айтамдыгыз огуэсе беруюну хазырлаганамыз кетергенди, аны сазгынган эсегиз?

Бу соруду белгилери режиссёрну кыйлагыны озелткенди. Мен курсу юсюнден дайым да айтама, алай аны кыйда да онгундуралдык, кетерип къоялды. Баам, орус студентини окутмай, Кавказга колленин ючюндю алай. Етюркюден не асуу, Кавказга алыкъ да терс кезден къарагъанла бардыла. Ол, кесини оюмун толурак аналгатырын тилегенринде, бийай къошканды: «Российде мындагы адамланы культурулараны осперинден хазна хаярларны жокуд. Жаланда тепсеуле кёргозтуп турган болмаса, башха затла бла Российе къарачурусна чыкмайсыз. Улуу къардада хар халсыз да кесини жерин табар ючюн, къазаут эгерге керекди. Ачыи телевидение берилеу, улуу жаузычула чачарыкъдыла Кавказны юсюнден кыжур хаяргыны. Быйлай ол мындан чыкпгъан

Ахыры 2-чи беттеди.

КЪЫРАЛ ЖУМУШЛА

Север Кавказда жашауну къолайлы, Къоркъуусуз эмда ырахатлы эгерге

Дмитрий Медведев Грозныйде Север-Кавказ федеральный округу социальный-экономика айнууну вoppersы жаны бла правительстволу комиссияны жайлыууну бардырганды. Аны ишине Къабарты-Малкъарны Башчысы Арсен Каноков да къатышканды. Ол комиссияны жаныгытылган къауумуна киргенди.

Жыйылуда сөз Север-Кавказ федеральный округу айныууну 2025 жылга деги жарашдырылган къырал программасыны проектин юсюнден барганды. Андан сора да, регионда турист кластерни кырауу бла байламлы иш къырал барганына къаралганды. Биз Север Кавказда жалны тамыры бла турлендириуну, аны жашаууну къолайлы, къоркъуусуз эмда ырахатлы

Правительство

Социальный жумушланы европалы даражага жуууклашдырырга

КъМР-ни Правительствосуну Председатели Иван Герттер республиканы Башчысыны буйругуу бла ай сайын социальный мекемланы кыруулушлары къалай барганына, алгынны объектлени жангыртуу, бу бөлүмю модернизациялау не халда болганына къарагъанлай турды. Алай тинтилуден биринден сора ол кенгеш бардырганды. Анда уа саулук саклаууну, билим берууну, спортну бла туризмни системаларын жангына кыраууга энци аз бурлуганды.

Кенгешни башлай, премьер-республикада социальный сферада модернизациялауу бешжыллык программасы жашауу бардырыла турганын, ол КъМР-ни Башчысына шахарлаа бла районлаа барууну итгарына кере жарашдырылганын эсге салганды. Анда белгиленгенине кере, ишленрик эмда жангыртыллык социальный мекемланы

эгерге керекби. Ол бизни барыбыз да борунбуздун», - дегенди россияли правительствону башчысы.

Дмитрий Медведев СКФО-ну айнытууну къырал программасын тынгыла жарашдырып аны бийыл 1-чи декабрдеги дерри РФ-ни Правительствосуну къарауна берирге бурогъанды.

Север Кавказда турист кластерни айнытууну юсюнден айта, премьер жыл сайын аны курортларында 10 миллион адам солтура онла кыраулырга керекдиле, дегенди. Аны ючюн а, ол айтыхана, 100 мингден асман адамга къонакъ юйле ишлерге, мингден асман километрге жетген тау-лыжа трассала тартырга, алагъа кеторген 200-ден артык подёмник инфра-структура, тынгылы транспорт орнаструк-

КъМР-ни Башчысыны бла
Правительствосуну
пресс-службасы.

Ахыры 2-чи беттеди.

Аскерге апыл

Той-июльн бла ашыргандыла

Озган ыйх кюн республикалы аскер комиссариаты алында арбада адам асыры киден тырнакъ басар жер жоку эди. Ала бары да республиканы районларындан, шахарларындан келген эдиле. Ол кюн жашланы жаз башында аскерге алынуу ахыр кюню эди.

Эрттеникке сагъат сегиз бола призвынкле комиссариатха киргендиле, эки сазгъатдан а, алагъа аскер кийимле кийдирип, ата-аналарына, алагыра келген жууукларына, тенгерине жибергендиле. Ол кийимлени кийген жашчыкъла, къалай эсе да, терс окуяна жыл санларында абадала кёрюноп къалгандыла. Да, хуа, энди ала Ата журтну кыруулачулары болгандыла.

Эртте заманадача, жууукла, тенгеле да алайды, бирге жайлылы, суватка тюшгендиле. Ызы бла уа майданда той башланады. Машиналадан миллет тепсеулен мактамлары узакъта эшитилгенди, жашла, къызла ортага чыгып тепсеудиле, къартла уа аскерге барлыккагъа алгыш эмда насыхат сөзлерин айтадыла. Алгыш-

лары къабыл болсунла, жашларыбыз, граждандар болчарын бел жарыкты толтурул, юйлерине сау-саламат къыйсынлай!

Бизни жерлешперибизни бу жол

Свердлов областха ич аскерде кыулук эгерге алып кеткендиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратны автор алганды.

Жазылуу-2012

«Заман» - миллетибизни жангыз газетиди. Аны бетлеринде малкъар халкыны культурусаны, тарыхыны, бөлөгннго жашаууну, айтхылык адамларыны, жетишиллерини эмда жарыяларыны юсюнден басмаланган материалланы сиз бир башха издирянда табаллык тойлолсуз.

Алайды да, жазылыгыбыз, билетик элитиз кесимизни газетигизге! Жылны экинчи жарымында да ол сизни кертти шехукугъуз, огуурлу сөз нёгеригиз болуп деп ышанабыз.

Редколлегия.

Бизни индексибиз - 51532

Республиканы Башчысы

Арсен Каноков Петербурда экономика форумуга къатышырыкъы

Къабарты-Малкъарны Башчысы Арсен Каноков Петербурда 21-чи июнда бардырыллык халкъла аралы экономика форумуга къатышырыкъды. Аны къурагъанла белгилегенерича, аны къатышана бителеу экономиканы айнытууну амалларын сюзеркидиле, аны юсюнден информацияны билген адамларындан эшитиркидиле.

Форум Россей Федерацияны Президентни къуллугуна киришти бир неча ай озгъандан сора бардырылганды эмда РФ-ни жангыртылган Правительствосуну келчери бла тобеширге улуу он берликти. Битеудунияны бизнесине, Россейин политикасына бла жашаууна аз бурган кырал башчылаа, асмамлы информация органданы ончууларына бек маганала болупкъы.

КъМР-ни Башчысыны бла
Правительствосуну пресс-службасы.

Жамауат папата

Миллет миллени болумларын сюзгендиле

Малкъар эи къабарты тилени ЮНЕСКО орус тилин ичинде «эрип», тас болуп къоалыкълыны санына къошканды. КъМР-ни Жамауат палатасында бу проблемга аталган «этгерек стол» бардырылганды.

«Миллет тилени бюргенлюк болумлары эи ала мындан ары аны жоллары» деген «этгерек столну» кезуюнде КъМР-ни Жамауат палатасыны он РАЕ-ини келчиси Абдулла Магомед шахардагы сабиле ана тилдерин билмейдиле, дегенди.

КъМР-ни жамауат право

саклагъан арасыны башчысы Валерий Хатажову ана тиллерге юйретуюне он окутууну проблемасы къырал проблемга айланганды, хал торлен-мезгилги чартгиди. Ол 1990 жылда ана тилде окутхан класлаа ачылганды, бюргенлюкте уа ала жабылганды эсертгенди. Школлада малкъар эи къабарты тилден сагъатла жыйырма процентте азайтылганды, ол тилдеде басмаланган китапаны тиражлары да мактарыча тойлолду, - деп къошканды.

Ахыры 2-чи беттеди.

Жолпа

Кисловодск-Долина нарзанов-Жылы суу-Элбрус жолну кыруулуш бюргенлюк болумлары эи ала мындан ары аны жоллары» деген «этгерек столну» кезуюнде КъМР-ни Жамауат палатасыны он РАЕ-ини келчиси Абдулла Магомед шахардагы сабиле ана тилдерин билмейдиле, дегенди.

Къурулуш график бла бардырылады

Кисловодск-Долина нарзанов-Жылы суу-Элбрус жолну кыруулуш бюргенлюк болумлары эи ала мындан ары аны жоллары» деген «этгерек столну» кезуюнде КъМР-ни Жамауат палатасыны он РАЕ-ини келчиси Абдулла Магомед шахардагы сабиле ана тилдерин билмейдиле, дегенди.

Объектин баш подряд организациясы - Терныуузу шахта кыруулуш управлененисы - хар кюн сайын жолну кыруулушунда къалай бир техника ишлегенин юсюнден комитетте билдиргенлей турады. Сөзге, онсигиничи июньна оюнч аур

жок ташыну машинала бла жети башха торлю техника (бульдозерле, экскаваторла, автокранла эи авторейдерле) иштей эдиле анда. Ала шыгыр ташыйдыла, жерни къазадыла, жолну жанына бөтөн блокла саладыла. Малка черкеде ишленрик контроль этгенлей турды. Аны юсюнден комитетте пресс-службасы билдиргенди.

Жолну кыруулуш белгиленген график бла бардырылады. Подрядчикта эи анга боисунган организациялаа объекте кыруулуш материалланы келтириуню эи жер ишлени терлендирирге, кёпюрню ишлеп башларгъа да буйрукъ этилгенди.

Бизни корр.

Акция

Наркотиклеге къажак

Элбрус районда «Саулуклу жаш тило» миллети тамблагы конюндеген ат бла наркотиклеге къажак акция бардырылады. Район администрацияны пресс-секретары Алес Тарим билдиргенлей кере, ол Наркоманияга къажак кюреш бардырууну халкъла аралы конюне жорланады.

Акцияны къуванчылы ачылуу Къулайлыны Къайсын аты Маданитюйде болганды. Анга район администрацияны келчилери, дин келчиси, Россейин нарконтролючу федеральный управлененисыны КъМР-де управленениндан къонакъла, школчула эи жаш тилоу къатышкандыла.

Элбрус районну нарконтролючу Къайсын миссиясыны келчиси Чыпыкчаны Зульфия белгилегеннге кере, бу акцияны бардыруу жамауатын экин наркомания бла байламлы жарычууга буруу бла байламды. Андан сора да, тобешюде тютюн ичиу саулукъга къалай заран салганыны юсюнден да айттыларды. Районну эи Тырныуууну иймаллары Мелганы Нох бла Курданданы Салих а жаш тилоу бла ушакъ этгендиле. Ала да сабилени саулукъларына хата салмагъа сакъ болурга чакъыргандыла.

ТАПАСХАЛЛАНЫ Аминат.

<p>Мында тепсерге, жырларга юйретедиле</p> <p>2 бет</p>	<p>Хорламны кючлю атламы</p> <p>3 бет</p>	<p>Халал журекли уста врач</p> <p>3 бет</p>	<p>Намысларына сакъ сержантла</p> <p>4 бет</p>
---	---	---	--

Социальный жумушланы европалы даражага жуукулашдырырга

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Правительствону Председатели медицина оборудованыны акырын кошконишине суз бурганда. Аслан Ортанов жылы ахырында дери ол жагга белгиленген ишле топуналы тамамлангычтарды ашырганганда.

Билим беруде халык юсюнден КЭМ-ни билим беру эм илму министри Сафарби Шхагалоев билдиргенди. Ол айтканга кере, модернизациялауа бөлгөнүн 193,7 миллион сом узактавы иш хакыларын көтөрүргө ол бергенди. Андан сора да, республика бюджеттен берилген ачагы хайырландан сабый салдада педогоглары азыркыларга да 30 процентте асганды (ол орта эсеб бл 600 сомга жеткенди). 2013 жылга сабыйле школга дер жүрөгүн учуредияларда ишленгенди барыны да халкыларын көтөрүргө деп, аллай борч салында. Школ-

тыбрге хайырлангырга бериге белгиленди.

«Единая Россия» партияны программасына кере да Примаалкомк сонаида физкультура-саулык сактау комплекстери металлоструктура алынганда. Республиканы шахарларнда бл алперинде 13 физкультура-саулык сактау объекти 100 миллион сом алырга белгиленди. Алай комплекслени республиканы битеу жерлеринде да ишлерге, дадыла 20 дуботун майдан курарга план барды.

Бир бирин аныгыл ишлесек, былыл бу бөлгөнү модернизациялауа алга итирсок аткам этеркибиз, - деп, Иван Гертер ол ишлеге бөлгөнүн ача кылай кыоратылган кытай контролдо тутарга кереклиси илгенди.

Нек дегенде республиканы даражасы халкыны социальны ырааттыгына кере да болды. Биз республиканы оңоочусун бл аны халкыны сокундырганга эркин тыюлбоис, ала модернизациялоуу итолганы хакташ туралыла, - дегенди премьер ахырында.

Къызланы ишлери онглудула

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Сокур жаша, къыла, тууган жерлеринде Москва, Питере кетип, билим алганы ачыгы тереге санамакты. Ол айтканга кере, жаш адам кесини халкында айырмалыкта, аны жарысуларын билип, жашарга, окурга керекди, жалаң ол заманда болукду ким да кесини халкыны, заманына да адалы. Аны бла байланы Нальчикте бир айта эки кыргыз баласы баша амал тапмаганын, ол аз болганына жарыгынын да жашырмаганды.

КЕРТИЛЭНЫ ОЛГА.

ланда спорт артындачар олу сэлме айтылганын, ише жетелеуу, аңа баш атамналарына жарыгынын алынганды. «Бу сиз олтурган зал биогония кюнчө келишкен ахшы залды. Курч мында кертостди ахыр, режиссер ишлерин да. Алай муру ишлеги ючюн, къылай бир куч керек болганды. Хар заны айтып-айтып турурга керекти. Белгил зал хар окуму койде да болурга тиийлиди» - деп, кутур да келтиргенди. Андагы проктор къылай торлю ишленгени да кертостди журналистлерге.

Фахмулла уа бармында курса?

Былый сарсапа, нем дайым да С. Растропонович эсгереме. Ол былай дейт: «Манга фахмулла угтай, иш келбеле керектеди». Режиссер бек кылын, багъа да усталыкты. Бу усталыкта терк аныгыл, аныгыл, аныгыл, аз - аз эсгенде да тобидеи. Заман кертостор. Ала бар да режиссура бла кереширкиди деп нем кытай болмайла, алай кесини журналистикада, радиола, телевиденда, садыда табарга да амалдары барды. Биз аллага берилг билим жетерге керекти. Студенте уа хар бир кесини хунерине, сойгенине, иш келбелогонө кере алыкчылыа билимин, усталыкны да.

Александр Николаевны кеси сайлаган хунерине бек жууплы кыраганын, аны бла кереш эсенг, битеу кыарууну, заманыны аңга бериге кереклигин дайым да белгилеуочуду. Бу жол да ол кино салыу бош оюнак болмаганды, бек кино искусстволаны санаы иргенди да айтканды. Мында энци оператор куну ачагыны бызыны тейледи, мен ол атамдан тыйыл турмак. Нек дегенде битеу Шимал Кавказда да бир система болмак, бир республикада режиссер, оператор кыздырганандан хайыр чыгарык тойлойд. Аны студенттери Россей киноиндустрияга чыгабыз десеуе да, аллага башалыгандан эсе кылай кыйын болгуну да жашырмаганды курчу татамасы.

БРИФИНГ

Бюджет ырысхыгъа сугъанакълык этмесинле деп

КЭМ-де Ич ишле министрствода болган брифингте сёз экономика эм коррупция амалык ишлени профилактыксыны юсюнден барганды. Журналисте бла тобуешиге МВД-ны Экономика кюркюзусулук эм коррупцияга къажу управленисыны коррупцияга эмда экономика амалыкыла къажу бөлгөнүлери башчыларыны орунбасары Азамат Барокво бла Арсен Дауров келгенде.

«Элбурса» ООО-ну оңоочулары Арсен Дауров а, коррупция бла байланы амалык ишлени юсюнден айта, быллай шартла келтиргенди: былтыры бу кезиуе бла төнгөшдиргенде, бузукълыклары саны 50 процентке азайганды. Бир неча бек аурулга саналдыла. Сёз ючюн, бюджет халла бла байланы 120 амалык ачыкъланганды, ападан 80-и нем этгени тохташдырылганды, 75 иш сөдню къурулуша берилгенди.

РФ-ни Уголовной кодексини 285-чи статьясыны 1-чи бөлүмю кере уголовный иш ачылганды. Ол а бюджет ахчаны кереклисинден башха жумушларга жоюу бла байламалды. Республикада бу статьяга кере арт жылда терселенгиле болмагандыла. «Урванда киркичкни жарашдыруучу заводу ишлетирге бөлгөнүн ача кылай ортоталыны тинтеле турарды» - дегенди полициячы. Андан сора да, Пенсия фонду эмда Собранныкы Бахсанда бөлүмлерини кулукчулары (битеу да бирг 8 адам) кырагандан коррупцияга къажу управленис берилгенди. Ала УК-ны 159-чу статьясыны 4-юю кесегине кере терселенди. Пенсия фонду бла банкны келечилери, бирге келишип, 26 адамга жалган пенсияла кырагандыла. Бир нечнн жыны ичинде ала ахчаны кесилерин арасында учуны турганлары тохташдырылганды. Битеу да бирг «кырагыл» этилген кыоранч 6,3 миллион сомга жеткенди.

Башында белгиленген статьяга кере, энтн бир нечннн «ЗЭТ-Алко» предпрятияны кулукчулары бюджет ахчаны законга бузукълук этип, кесилерни эселперне өтдөрүлгөн ачыкъланганды. «Сады

Азамат Барокво келтирген шартлага кере, жылы алында берн экономика сфердада 539, ол санда 236, бек ауур амалык этилгенди. Бузукълыклары арасында хыялылык, законла къажу бузукълук этип, кредитле алуу, предприниматель иш бла корюшү эм башха амалыкыла аспамдыла.

Жылы алында берн контрафакт аудио эм видео дискте сатуу бла байланы 26 тинтиу бардырылганды, 23 миңден аслам продукция сейриылганды.

Январь-май айлада оперативти операцияла жасалды. Ингнн жашырын ишлеген 81 оюн клуб ачыкъланганды, ападан 507 оюн автомат эмда 247 комплот сейриылганды. Бу бузукълык бла байланы уголовный ишле башындадыла. «Жалаңда бир колгоно алып кырайткы». Нальчикте бир клуб, закосу ишлеп, эки миллион сомдан аслам фэйда алганды», - дегенди Барокво.

Андан сора да, законла къажу бузукълук этип, энтннн чыгарылгана эмда сактан да тутулгандыла. Битеу да бирге аллай 16 кезиу тохташдырылганды, 400 миң литр спирт, 800 миң литр чыгарылганды. Ингнн заттаны чыгарган 4 предпрятияны илерине уголовный ишле

ахчыларга кере, бу сферда реформаланы бардыруу жаны бла фонду ырысхысына сугъанакълык этилгени ючюн терселенди.

Төрөлө низамны сактауучула къырал эм муниципалны кереклени таммалау жаны бла конкурслада, аурумалдага баш магына бериле. Бизге келген информацияга кере, бу сферда реформаланы бардыруу жаны бла фонду ырысхысына сугъанакълык этилгени ючюн терселенди.

Болсада Монополияла къажу федеральный службыны управленисы бла бирг МВД-ны экономика кюркюзусулук эм коррупцияга къажу управленисыны битеу кырал эм муниципалны кереклени таммалаула эмда 18 амалык этилгени тохташдырылганды. Полициячы журналистлени сорууларына да жуулап бергенди.

ТИКАЛАН ФАТИМА.

Миллет тиллени болумларын сюзгендиле

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

КЭМ-КЭМ-ну профессору Хаезша Таов, къабарты филология бөлүмгө тастуула алынган студентлени санаы азыбайгычаныны юсюнден айта, бир къулам тарих келтиргенди. Бөлүмнө биринчи курсунда - 26, экинчисинде - 27, ючюнчисинде да бл төрөнчисинде уа 28-шер жаш адам окуганын билдиргенди. Ол айтканга кере, факультетни бакалаврлары, магистратурасы да бардыла. Андан сора да, университетни битеу бөлүмлерини студенттери биринчи курсда миллет тиллени окудула, дегенди.

Болсада КЭМ-КЭМ-ни ректораты Жамауат палатанына заросуна башха тарихкени көртосттөн да жашырмаларды. Алай бла 2009-2010 окуму жылда оңоу окуганын бөлүмнө биринчи курсу къабарты тиллени 34, маляклар тилден а бешулен алынгандыла. 2010-11 окуму жылда уа къабартылу студентлени саны он адамга азыайганды, таулула уа бешуленни кылазандыла. 2011-2012 окуму жылда уа къабартылу бөлүмдө - 25, маляклар бөлүмдө да он студент алынды деп белгиленди.

көнчешиси бла келишүүлөккө билим берн стандартпадан миллет-регион компонент көтерилген эди.

КЭМ-ни Гуманитар тинтиле бардырган институтуну директору Баракви Бажомоев миллет тиллени нормага кийириниуе миллеттин корсына кыраурага керекди деген оюнун билдиргенди. Ол ахыл эткенге кере, башланган школлада окутууну «жетинчи класска дери окууну» маляклар эм къабарты тилден бардыра тастуу.

Алай ол артык тоз иш болук тойлойд деген оюнун а Абшаланы Магомат билдиргенди: «Биринчинде, биз алай этсек, бир миллетте мындан кетип башарга болукдула. Биз а кеп миллети республика болганыбыз бла өктөлмөнөбиз. Андан сора да, таулула бла къабартыла сабыйлерни школда жалаңда миллет тилде окусуна кыла соймайкелерине да толту ийнамда», - дегенди ол.

«Горька» газетини редактору Зарина Канкуева мишар тилде окугунан усталаны санаы азан барганына суз бурганды. Нальчикте педагогика колледже миллет бөлүмгө энци адам алмаганын дада черттенди.

Андан сора да, таулула кырал эм мюк академияны профессор Зумакулыны Ахат республикада аны тилени сактау жаны

«Төрөк Столну» итолганына кере, миллет тиллени айтынуу эм жангыртуну проблемасы бла ашкыраган республиканы Правительствоосуна, Парламентине бла прокураторуна бир къауум рекомендация алынганда. Андан сора да, Республиканы башчысына обращение жарашдырылганды.

Мында тепсерге, жырларга юйретендиле

Былтымы Маданитт юйюно директору Бауаланы Аминат тынгылы специалистти, иш келбю адамды. Алгарында анда къынакыда болуп, ишлени оңоондон сурган эдик.

Аминат билдиргенди, аны Маданитт юйюнде жордан артык шак тиллерге, жырларга юйретенди. Төлөрге Тилланы Бек юйретенди. Ол бери Тырыуаудан жорюйд. Аны кырууносу Саракъланы Ровдда. Была жылыкъ эки кере келди, жарым жорук жууккъ чыккычылга, жашчыкылга алапатам, аруу тау теспелерини теспеленди.

дедиле. Бауаланы Аминат элли хурметти адамдарына чакыруу билетте да жиберген эди. Элли сабылени жырагыланыра, теспелерине тынгыларга кеп алапатам, кырууны келтирди.

Сторну сойнгенге уа мында улгу зал барды. Анда теренер Моксаланы Хайса, Балаланы Ханнафр, Жажынаны Юсоп сабылени тууштуруу, жылчыгыра, шакла кеторго келтирди.

Тартп кружкога келгенде да жыйырыл келтирди. Аланы юйретен а Ахматланы Айдышту. Аны солталары да бери ойлук келетиде. Айшат салган оюндада чынтты профсоюзиле ойнарга корешориде. Косониле, алана араларында чыгарыла, Батыланы Зарифа, Токумланы Раисага, халк сойгон артисте. Жыры сойнгенни уа Газаланы Марат юйретенди. Ыйкыла юч кере олу эки шолук келип, Мараттар дасерине тынгылардыла, кызы бл ол юйретен жыраганы айтадыла.

Сорманланы Хайса, Османлы УЛБАШЛАН Мурат алганды.

Пассажир транспорт

Таксиге низам тохташдырыллыкды

2012 жылда биринчи июльдан баштап Кырал административны кулукчулары водителерге жемги таксигеде пассажирлени жемги таксигеде тарихкени болмаганы ючюн Россей Федерацияны административ бузукълыклары юсюнден Кырал болуучулары хайырлангырга болуукдула.

КЭМ-ни Транспорт министрствосуну пресс-службасы билдиргенди, республиканы Транспорт министрствосу бопноктоже ол жаны бла инги бла жарыма жууккъа болуучулар жалаңда ондан бирини, Беш жылга берилген ону таксопаркда (хар автомобильге энци)

эм энци предпринимательге эсепте алынган энци ташууларда да болуурга керекти. Машина кимки болганын кертосттөн право шагъталыкка да кырамай, аны жалаңда бир эркинлик берилди. Оңуну жангыртгыра болуукду, энци предпринимательни, юридический лицону бир бек эсепте алынган баш бирдирилери торленген эсепте. Жаны автомобиль сатылганда уа, эркинлик (лицензия) энтте да бир кере алырга керек болуукду.

Саулык сактау

Төрөлө амаладан сора да, жангыланы да хайырланадыла

«Нальчик» санаторияны юсюнден кепле биледи. Анда саулыклары иш кесек адам бакдырылганды.

Ахыр заманда мында саулыкуну жалаңда төрөли амалада бла келетиде. Алар оңоула хайырлангандыларда да хайырландыла. Аны бла байланы багыу-диагностика бөлүмнө башчысы Асанганы Светлана былай айтады: «Биз талай жыны сыналган суу эм балчык келетиде. Ахыр оңоула хайырланганды массажны, аппарат физиотерапияны бла халкда бурат замандалан келген хан дарманланы респелтерини мурдорларды кыраулан фантотерапияны хайырланабыз. Аны бла бирг курорттология болган хайырлыкыла дайым эсе бур-

ганыла турбайт. Алай төрөлдө Бабаланы Фаришат арт жылап озонотерапия бла корешти». Бек биринчи озонун антиоситик халда 1915 жылда биринчи дуняа урууну кезинде хайырланганды болуугандыла. Ол акырын суу болган жараланы, койгон жерлени, тери эм талай башха аурууну багыуду, тохтамай келген кынаны тохтагуду бек оңоула хайырланганды мажарла аялганды. Алар амаларга кере озонун терияди дозасын тери тобонө, кыан тамырлагыла, жикелге кийиреди. Ол имунитетни кочелтендире, аданын чарындан токменини кеторуге себеплик этиди. Бек китеги кыан тамыр-

Наталя БЕЛЫХ.

КОНЦЕРТ

Тырныауузчу сабийлеге эм устазлагы макъам атаганды

Искусстволаны бля культураны колледжиде халкыла аралы эм битурсосой конкурсланы лауреаты Александр Казаков сольный концерт бергенди.

Александр Казаков.

килисаласы жюриоген Владислав Золоторевну «Фердинандов монастырь» деген чыгармасын да кийргенди. Бу макъамны Александр Казаков Тырныауузда «Арабек» ансамблы артистлерине эм аланы устазларна атаганды. Жыйылганда Мащонову «Гибель» деген чыгармасына тынгылагандыла. Бир музыка инструментте деп

Концерте келгенде.

жазылган макъамны башка музыка инструментте сокъган бек кыйынды. Александр а композитор Власовну баянга жазылган «Пара фраз на на-

родичю тему» деген чыгармасын аккордонда сокъганды.

Концертин ачырында Александр Казаков, Валерий Шарибов эм фамулу таулу музыкант, Искусстволаны Шимал - Кавказ кыяраты институтуну преподаватели Малкыраны Мурат Пьянцоланы «Libertango» деген чыгармасыны ариулугун тынгылачулагы баям этген-

диле. Ала музыкантлагы жоюк ыразылыкларын кызыу кыярыла бля бидиргенди.

БАЙСАЛПАНЫ Марзият. Суратланы ХОПАЛАНЫ Марзият алганды.

ЖАШ ТЁЛУО

Ахшы умутлары алдадыла

Афашокаланы Алийхан Тырныауузну бешинчи номерли гимназиясынын эм фамулу окуучуларындан бирди. Быйыл ол онбиринчи класкы бошганды, окууда жетишимлери ючюн алтын майдал бля да сауланганды.

Альбина. Лондонда инглиз койорде жашап, анда турган эки айны ичинде тыш кыярылы окуучулагы энци школда оку-

уьганма. Анда билимий болмаса, этер ишин жокду. Алай манга ахыр эки жылда инглиз тили кыадалып окуьганым, школ программандан тышында кышакш халда койорентиме болушканды, дейди Алийхан.

Аны абадан класлада окуьганын школ советини президенти да айыргандыла. Ол дагыда спорт бля юрешеди, бегигер а боксну бля тау лыжаланы жаратады.

Анатолый ТЕРИОВ. СУРАТЛА: Афашокаланы Алийхан. Сурат авторнуу.

Аккыылларын башларына жыйганыла Масхара халда

Кышону тишыры бля ушакыга болуп, Айсурат эриуе койгери юн окууна ээлемеди. Юсюп, алааны эслерин кесине бурру маранда, кыргыбак жепти этип, чуркыларын теше баштады. Ол ич отуура киргенде уа, тишырыла бир бирине кырап, замансыз кезиуде бу не айланда деп, аны сансыз этиле. Юсюп, Аминат бля саламлашп, эселеник халар соруп, ваннага кирип, бетин, колуун жууп, аш отууга тебериуде. Юй бийнеси столга аш салгыч сунуп, ич кесек заманын эригулю отууда. Алай кышону кыатынланы ушаклары кызадан-кыза барганы болмаса, бошларыга ушамасы.

Юй бийнеси ызындан терк келмезин анылап, тамата, чай жылытып, гаржыннга жазу жагып аууланда да, иште ашыгышлы кетди.

Аминат халарны башка жанына буруп, колюмосореп, былай айтты: «Альбина, (тенгилери Айсуратка алай айтадыла) нечик насилсына сен Юсюп кышай намсыла, адепли адамсы. Ашха кючюбюсуре болманыга уа неден да игиди.

Ушакш негерине мудах кырады. -Мен да аны ол халына тошюнгенме да, кече жатмай кыяктык болсам да, ашха-сууга чурум талмача этерге юрешеме. Ай-хай, бир торло аш бля кыялына уай! Юч-төрт торлоосун алпына салмасан унамайды. Алай этип туру ючюн, гунгунг, холордын гинг эткен, жаудан, бишакжанд толугму турадыла? Кеси уа анда-мында иш хакчыгындан бир жуьк узатса, аны сау жыл узуну айтыр. - Башха мадары уа бир да болмаш. Насыпша, бу этип ийбгыьа командировкага кеткенди, аш-суу кыайгындан кытулуп, ох деп турама. Акырма пок чыккындан. Сабийле да асыры оюннга кыызгандан, сау коюнню койге жыйылмайдыла.

«Ой, арип, Аннушка, сен а не охмухса! Хой бир да, кесими анга терезе бля чыгармагы эдим. Мен а сени Аскерини уллу кылуурасы болганы адепли адам сунуп турама, кер аны! Кыярыны ючюн эр киши кылай дау этип селбеш болур, уялмай. Жанымы не алады досенг, ашха, кийимге кючюбюсуре киши. Алай эрдери болганыла жаным бир бек ауруду. Мен аллай кыла бля бир юн жашамас эдим. Ала кырады келерине талпыкны»

ТЕММОЛАНЫ Мухамид.

«Тоба-тоба! Бу асыл адамга алай сансыз кыярагыра келюнг кылай барары, жанынг аруу-маймыды да? «Эричи, Юсюп мени тилей айланган заманда, ол манга кырада: «Сени ариулугунга кыярасам, мудах юрөгем жарыйды, ач кыярынмы тояды», - деучюсун мен унутмаганыма. Ашмыа, кызылгыша чурум табып башласа, сюзимекти бийлеткен заманда айтчуу селзирин эсине салама, ол да бошумаса уа, сабийлерин да юсоне атып, аныма кетип кылама. Мени аллай жагышыларымдан асыры кыркыгандан, кеси жагышыларын унутканды.

«Тобде, Альбина, бизденге уа коюнго юч кере жылы да, татымылы да аш-суу бермей кыой да, ошк бля угтай, терезе бля а чыгарып, тебри, - деп, Аминат

Баш редактору орунбасары КЪОНАКТАЛПАНЫ Хасан РЕДКОЛЛЕГИЯ: АТГАЛАНЫ ЖАМАЛ (баш редактор), БЕШПАЙЛАНЫ Мутали (баш редактору орунбасары), АЛИКАЛАНЫ Владимир, ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейин, ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууалды секретары).

ТЕЛЕФОНЫ: Редактору ирнеьманы - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 47-26-22. Жууалды секретары - 42-66-85. Секретария - 40-93-62. Корректорс - 42-63-52. РЕДАКЦИЯНЫ БЕНОМЛЕРИ: Жамуат-политика белем - 42-67-68, 42-24-02. Экономика белем - 42-66-73. Култура белем - 42-75-82, 42-68-72. Социальный политика белем - 42-66-76, 47-27-59. Жагылакыла эм спорт белем - 47-26-39, 42-66-71. Письмоула эм рескома белем - 42-37-34. Галамачыла белем - 47-31-28. Сурат алычуула - 42-75-82, 42-66-76. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторула - 47-26-28, 42-39-65.

Редакция авторла бля кыягыт жюрюгөймеди. Кыю жазмалыга ренезия этилмейди эм ала артка кыайларыламайды. Газетте басылганын материалда айтылганы оюмда редакцияны оюму бля келешимге болукчуду. Алай айтылганын аш-суу ач ючюн Россия Федерацияны Басманы юсочкы казууна тиийлиликке материалды авторлары келери жуууладыла. Редакция авторлдан 400 дептигизден (машика бля жазылган 5-6 бет) кышо алмадыды. Густет басманын аспапны информацийны эркинликтерин кырууула жаны бля Кыяраты-Малклар регион инспекциясы 1994 жылда 14-ночюна регистрация этилгенди. Регистрация номер — Н—0066. Индекс - 51532

Газетти басмалга КСМР-ин Ассамлы информатия органда жаны бля кыяра комитетини компьютер сулабасы жазыр эткенди. Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясына басмалганды. Нанык шахар, Ленин аты проспект, 33 Газеттин келерине талпычу ючюн КСМР-ин пошта сватыны федеральный Управлений жууулады. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10 Газеттин ретинизинга сатылу ючюн КСМР-ин «Респект» акционер общество жууулады. Телефон: 42-69-34

Редакцияга письмо

Намысларына сакъ сержантла

«Арт жылдада право низамны сакълау органына аманлаган, кышай эсе уа, тере болуп кыярады. Хау, аланы ишлеринде кемчиликке, жартылыкка кел болганына киши да даулашп чыгыма. Водитель манга урушп башлайды, сен машинаны сызыр кеттесе деп, Мени негерим да чыгып, машина тюрслеп кырайды да, бир тырналган жерин кырмайды.

«Жигулини» иеси уа тохтамайды, манга дунирны аманларын кыуады кыркотуурга юрешеди. «Кел, ГАИ-ге барайык, анда айтырла ким терс бля тюз болганын», дейме да, унамайды. Мен пассажирини керекли жерге жетдиреме да, артка кыятам. Алайда уа «Жигулини» водители мени 8 жаш бля сакълап тура эди. Мен автоинспекцияга барайык деп, биягы кыты болдум. Бу учуп чыгыпкан, дунияда бек улуу авиацияны подполковниктер ренулеге кыатышкан биринчи талууду. Тянь-Шаньдан башлап Жангы Жерге дери, Калининград башлап Находкага дери ол кылулук этмеген жер кыалмагыла. Кыяраты-Малкларга уа 1998 жылда кыайтып, андан бери Нальчикте жашыйм.

Письмосунда Жантууаны Камал автоинспекцияда ишлегени араларында тоз ителип жашта да кылулук эттгенерин кесини юлгосунда кыргозтеди. «Мен республикалы болныцаны хирургу машинама отпуртуп бара турганымдай, - деп жазды ол, Ногмов эмда Киров орлама бирге

кышулган жерде светофорну кызыл чырагына тохтаганым, Козюге кыярасам, артыбызда ак «Жигули» ал чыкаркларын бирде жандыра, бирде чыктыра эди. Танышым ишим болур деп чыгыма. Водитель манга урушп башлайды, сен машинаны сызыр кеттесе деп, Мени негерим да чыгып, машина тюрслеп кырайды да, бир тырналган жерин кырмайды.

«Жигулини» иеси уа тохтамайды, манга дунирны аманларын кыуады кыркотуурга юрешеди. «Кел, ГАИ-ге барайык, анда айтырла ким терс бля тюз болганын», дейме да, унамайды. Мен пассажирини керекли жерге жетдиреме да, артка кыятам. Алайда уа «Жигулини» водители мени 8 жаш бля сакълап тура эди. Мен автоинспекцияга барайык деп, биягы кыты болдум. Бу учуп чыгыпкан, дунияда бек улуу авиацияны подполковниктер ренулеге кыатышкан биринчи талууду. Тянь-Шаньдан башлап Жангы Жерге дери, Калининград башлап Находкага дери ол кылулук этмеген жер кыалмагыла. Кыяраты-Малкларга уа 1998 жылда кыайтып, андан бери Нальчикте жашыйм.

Письмосунда Жантууаны Камал автоинспекцияда ишлегени араларында тоз ителип жашта да кылулук эттгенерин кесини юлгосунда кыргозтеди. «Мен республикалы болныцаны хирургу машинама отпуртуп бара турганымдай, - деп жазды ол, Ногмов эмда Киров орлама бирге

реу келди. Ол сегиз жаш, олсакъат аны тегарын алып, бир бирлерин не ал бермей селбешедиле. Ол а мени машинаны тынгыла тынтип, сержантдан бирин да биргесине алып, «Жигулиге» кыярагы барды. Бир он-онбеш минут тынтип юрешкенди. Была да бетокзлик мезки болупта, деп турдум. Угтай, инспекторлдан бири да намысын тошормеди, адамлыгынын тас этмедди. Бу иш провокация болганын анылап, манга документтерини кыайтарып, ахшы жоюлгарыгыла, деп жиберишди. Биз миллеттеге багыа бичерге ашыгычуубуз, алай ол ючюн мен аманлыкчылыкны, ахшылыкны да миллети болмагынына тошонгөмме. Аман кыайда да аман, иги - кыайда да иги.

Ол юч тошормеди, адамлыгынын тас этмедди. Бу иш провокация болганын анылап, манга документтерини кыайтарып, ахшы жоюлгарыгыла, деп жиберишди. Биз миллеттеге багыа бичерге ашыгычуубуз, алай ол ючюн мен аманлыкчылыкны, ахшылыкны да миллети болмагынына тошонгөмме. Аман кыайда да аман, иги - кыайда да иги. Ол юч тошормеди, адамлыгынын тас этмедди. Бу иш провокация болганын анылап, манга документтерини кыайтарып, ахшы жоюлгарыгыла, деп жиберишди. Биз миллеттеге багыа бичерге ашыгычуубуз, алай ол ючюн мен аманлыкчылыкны, ахшылыкны да миллети болмагынына тошонгөмме. Аман кыайда да аман, иги - кыайда да иги. Ол юч тошормеди, адамлыгынын тас этмедди. Бу иш провокация болганын анылап, манга документтерини кыайтарып, ахшы жоюлгарыгыла, деп жиберишди. Биз миллеттеге багыа бичерге ашыгычуубуз, алай ол ючюн мен аманлыкчылыкны, ахшылыкны да миллети болмагынына тошонгөмме. Аман кыайда да аман, иги - кыайда да иги.

Хазырлыкларын кергозгендиле

Нальчикте От тошусуе кыажу федеральный белемине араларында пожар-прикладной спорттан терги эришуле бардырылганды.

СУРАТЛАДА: прещиле барганы кезу.

Ала жаланда республикада спортну бу торлоосун айткытар бийик усталыкыга жетер, салынган нормативлени толтурчу ючюн бардырылмайдыла. Быйлы эришулени кезулеринде от-флючюлени кыяын болмулгагы аныктыгыла, ахшылыкыла ала салынган борчланы кылайты бирге тер, тоз да этгенери тиндиле, дегенди РФ-ни МЧС-ини Кыяраты-Малкларда Баш управленийсы башчысыну орунбасары Беслан Хатухов.

Ала жаланда республикада спортну бу торлоосун айткытар бийик усталыкыга жетер, салынган нормативлени толтурчу ючюн бардырылмайдыла. Быйлы эришулени кезулеринде от-флючюлени кыяын болмулгагы аныктыгыла, ахшылыкыла ала салынган борчланы кылайты бирге тер, тоз да этгенери тиндиле, дегенди РФ-ни МЧС-ини Кыяраты-Малкларда Баш управленийсы башчысыну орунбасары Беслан Хатухов.

Ахмет Ясауи атлы университет сакълайгы

Кыаз Республиканы Туркестан шахарында Ахмет Ясауи атлы халкыла аралы Кыазак-Тюрк университети торк миллети жаш адамларны анда окутуп, кел жаны бля усталык алыргыа чакырады.

Кыаз Республиканы Туркестан шахарында Ахмет Ясауи атлы халкыла аралы Кыазак-Тюрк университети торк миллети жаш адамларны анда окутуп, кел жаны бля усталык алыргыа чакырады.

Газетти басмалга КСМР-ин Ассамлы информатия органда жаны бля кыяра комитетини компьютер сулабасы жазыр эткенди. Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясына басмалганды. Нанык шахар, Ленин аты проспект, 33 Газеттин келерине талпычу ючюн КСМР-ин пошта сватыны федеральный Управлений жууулады. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10 Газеттин ретинизинга сатылу ючюн КСМР-ин «Респект» акционер общество жууулады. Телефон: 42-69-34

Газетти басмалга КСМР-ин Ассамлы информатия органда жаны бля кыяра комитетини компьютер сулабасы жазыр эткенди. Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясына басмалганды. Нанык шахар, Ленин аты проспект, 33 Газеттин келерине талпычу ючюн КСМР-ин пошта сватыны федеральный Управлений жууулады. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10 Газеттин ретинизинга сатылу ючюн КСМР-ин «Респект» акционер общество жууулады. Телефон: 42-69-34

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИГЕТАЛПАНЫ АДЕРС: 36000, Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 5. Электрон пошта: eibor_50@mail.ru